

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

"Danica" izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide "Danica" dan poprej.

Tečaj XL.

V Ljubljani, 7. vinotoka 1887.

List 40.

Na božjo pot.

Nagovor v Ternovski cerkvi zbranim, na Dobrovo odhajajočim božjepotnikom na rožnivenško nedeljo dne 2. okt. 1887, v proslavo Leona XIII zlatomašnika.*)

Predragi kristjani! Znao vam je morda, da so 20. sept. leta 1870 prederli vojaki laškega kralja Viktorja Emanuela pri Pieve vrstih v glavno mesto papeževih dežel, v mesto Rim, posekali mestno stražo in se krivično polastili večnega mesta. Kralj sam si je izvolil to mesto za prvostolnico novega italijanskega kraljestva, na katerem pa ni blagoslova božjega, ker je pridobljeno po krivici (priropano).

Vsako leto se brezverski uporniki v Rimu spominjajo tega dogodka 20. sept. in ga praznujejo z razno-verstnim rogoviljenjem. Spominjali so se ga tudi letos. Pa kako? Zbrali so se v množicah na tergu sv. Petra pred Vatikanom, razgrajali so in kričali, peli uporne pesmi, grozili papežu in nazadnje celo nekaj petard ali bomb vergli pred Vatikan, da se je stresel svet na okrog, da so bili zbegani prebivalci, da je videl Vatikan pa drugi svet, kako se godi sv. Očetu Leonu XIII v njegovem lastnem mestu, kako njegovi zlobni rojaki delajo s sv. Očetom v tistem letu, ko je sv. Oče doživel petdeset let v mašniški službi, ko postane zlatomašnik. In s petardami pozdravljajo krivični uporneži papeža — zlatomašnika!

Ali naj tako počenjanje mirno gledajo katoliški kristjani in sploh pošteni ljudje? Ne, to ni mogoče! Poštenost in vera in ljubezen jih silijo, da očitno pokažejo, da obsojajo tako ravnanje in da so zvesto vdani sv. Očetu. — Ni čudno, da se zato pripravlja celi svet, da skaže ob zlati maši papežu svojo vdanost in ljubezen. Koliko rok se zdaj giblje in dela po naših krajih, pa tudi v daljnih zemljah v Afriki, Aziji, Ameriki, da pripravijo sv. Očetu primernih daril za zlato mašo. Veselo se gibljejo roke tudi pri nas. Presvitli cesar sam

je daroval v ta namen 20.000 gld., da se napravi dragocen križ v dar papežu.... Pa ne bogati in imenitni, tudi priprosti in ubogi posnemajo zgled evangeljske žene in radi donajajo darilca papežu zlatomašniku. Tudi vi ste preteklo nedeljo v obilnem številu in z lepim darom pokazali svojo zvesto vdanost do sv. Očeta. Prav je tako, dragi moji; svet naj zvé, da Slovencem papež ni tuj, da spoznajo sv. Očeta za svojega očeta!

Dalje se v proslavo papeževe zlate maše pripravljajo katoličani, da se podajo prihodnjo pomlad, pri nas v Avstriji mesca aprila, v Rim, poklonit se sv. Očetu. Lepo bo videti sivolasnega starčka, obdanega od vernih sinov in hčer, ki bodo prišli od blizo in od daleč, od severa in juga, od vzhoda in zahoda, da spoznajo sv. Očeta, o katerem so že toliko lepega brali in slišali, in da prejmejo od njega apostolski blagoslov. — Toda le malo kristjanov primeroma bode tako srečnih, da bi mogli biti priče teh lepih slovesnosti v Rimu, le malo jih bo molilo na grobu sv. Petra za blagor sv. cerkve in nje poglavarja, le malo jih bo izmed nas v krasno prenovljeni cerkvi sv. Klemenca, kjer počivajo ostanki sv. Cirila, gledalo in občudovalo ljubezen Leonovo do nas Slovanov, ki so v svoji naklonjenosti na lastne stroške tako lepo okrasili to svetišče Božje. — Da se pa teh molitev vdeleži več kristjanov, zato je modro, da se v ta namen v domačem kraju pripravljajo procesije v poslavo papeževe zlate maše, kakoršno so odločili prevzvišeni škof za fare ljubljanskega mesta današnjo nedeljo v bližnjo božjepotno cerkev M. B., na prijazno Dobrovo. Prevzvišeni knez se bodo sami v spremstvu gg. kanonikov in družih pridružili tej slovesnosti in peli slovesno sv. mašo.

Zato, kristjani, je prav, da se je tudi vi vdeležite v obilnem številu. Da se je pa vdeležite tudi v svoj prid, naj vam bode pred očmi: a) kak namen ima ta procesija in b) zakaj se verši ravno današnjo nedeljo?

(Konec nasl.)

*) Želeti je, da se tudi drugod po deželi verše enake slovesnosti; v ta namen se morda mutatis mutandis lahko porabi vodilna misel pričujočega, le bolj osnovanega nagovora. Kjer bi procesija ne bila mesca oktobra, se na koncu b) pri- lično pojasni, kako sv. oče s priporočevanjem molitve sv. rožnega venca paterjujejo starodavno navado, da se pri procesijah moli sv. rožni venec. —

Spreobrnitev kralja Klodvika.

(Po Gregoriju Turonskem.)

Po Kilperihovi smrti je gospodoval frankovskemu ljudstvu njegov sin Klodvik. Ko je vladal peto leto

se je dvignil z vojsko zoper Sijagrija, kralja rimskega, ki je stoloval v Soissonsu (Soassonu). Klodviku se je pridružil njegov stričnik, ki je imel tudi kraljestvo. Sijagrij se jima uprè. V bitki pa je bil premagan ter je urno bežal v Toulouse (r. Tulúz) h kralju Alarihu. Klodvik pa je zahteval od Alariha, naj mu izroči Sijagrija; sicer ga napade z vojsko, ker varuje njegovega sovražnika. Alarih se je zbal; da bi ne priklical jeze Frankov nase, jim izroči Sijagrija uklenjenega. Klodvik ga verže v ječo ter ga ukaže umoriti z mečem. Sijagrijevega kraljestva pa se je polastil.

Takrat je Klodvikova armada oropala mnogo cerkvá; bil je takrat še pogan. Iz neke cerkve so ugrabili Franki velik in čudovito lep verč ter več dragocene cerkvene oprave. Ondotni škof je nato poslal poslanca h kralju s prošnjo, da naj poverne cerkvi vsaj dragoceni verč, če že družega neče nazaj dati. Kralj je poslušal poslanca ter jim odgovoril: „Pojdite z menoj v Soissons, tam bodo ves plen razdelili; in če dotični verč pripade meni, ga hočem verniti svetemu možu.“ Nato so prišli v Soissons, kamor so zasuili ves preobilen plen. „Prosim Vas, hrabri vojščaki, reče kralj, storite mi ljubav in mojemu delu naveržite še ta-le verč.“ Misli je verč, za katerega je prosil škof. Ko je kralj izgovoril, so rekli vsi pametnejši: „Slavni kralj, tvoje je vse, kar vidimo; tudi mi stojimo pod tvojo oblastjo. Stori, kar ti je drago, nihče se tebi ne sme ustavljati.“ Kar zakliče lahkomisljen in zavirljiv človek glasno: „Nič več ne boš dobil, kakor tisto, kar ti odloči srečka,“ zavihl sekiro in razbije verč. Vsi ostermé, kralj pa je prenesel krotko in poterpežljivo to razžaljenje, vzame verč ter ga da (poškodovanega, se vé, da) poslancem cerkvenim, razžaljenje pa je ohranil skrivaj v sercu. Čez leto in dan je sklical kralj svo vojsko, da se pokaže vsa v svojem bliščečem orožju. Ko pa vojsko pregleduje, pride do onega, ki je bil razbil verč ter reče: „Nihče ne nosi tako slabega orožja, kakor ti, kajti tvoja sulica, tvoj meč in tvoja sekira ni za nič.“ Izterga mu sekiro in jo verže na tla. Vojak se sklone, da bi pobral sekiro, kar zavihl kralj svojo sekiro in ga udari po glavi, rekoč: „Tako si ti storil v Soissons svoj dan z verčem.“ Mož je bil mertev. Drugim je ukazal domú se verniti.

Po tem činu so se ga vsi bali. Veliko se je vojskoval nadalje in si priboril mnogo zmag. V desetem letu svojega vladanja je napadel Turinžane ter si jih podvergel.

Živel je takrat Gundoveh, kralj burgunški. Ta je imel štiri sinove: Gundobada, Godigizila, Kilperih, in Godomarja. Gundobad je umoril brata Kilperih z mečem; njegovo ženo pa je ukazal utopiti v vodi. Obe hčeri njegovi pa je spodil z dvora; starejši je bilo ime Krona, ter je postala nuna; mlajša se je imenovala Krodihilda. Ker je Klodvik večkrat pošiljal poslanca v burgunško deželo, so le-ti nekda videli Krodihildo; dopadla jim je. zdela se jim razumna, in bila je tudi kraljevega rodú. To so sporočili Klodviku, ki je takoj odpravil poslanca k Gundobadu in ga prosil za njeno roko. Ta si ni upal ugovarjati in jim jo je izročil in kralj jo je vzel v zakon.

Ko je rodila prvega sina, ga je hotela dati kerstiti; prosila je vedno kralja, rekoč: „Bogovi, katerim vi služite, nimajo nobene moči; oni ne morejo ne sebi ne drugim nič pomagati. saj so narejeni iz kamna, lesa, ali kovine! In imena, ki jih jim dajete, so imena umerlih ljudi, in nikakor imena bogov: kot je bil Saturn človek in celo Jupiter, ta najhujši prešestnik. In Mars in Merkur, koliko sta pač imela moči? Čarovnika sta bila, moči božje pa nista imela. Koliko bolj moramo častiti

Njega, ki je nebo, zemljo, morje in vse, kar je v njem, stvaril iz nič. Njega, ki je stvaril solnce in ozaljšal nebo z zvezdami, ki je napolnil vode z ribami, zemljo z živalimi in ozračje s ptiči, Njega, ki krasi zemljo s sadeži, drevje s sadjem in vinsko terto z grozdom, Njega, ki je vstvaril človeški rod, po katerega volji služijo in so pokorne vse stvari človeku, ki je vstvarjen po Njegovi podobi?“ Pa kolikorkrat je kraljica govorila take besede, vendar kralja ni mogla omečiti, da bi veroval. „Na povelje naših bogov, je rekel večkrat, je bilo vse vstvarjeno in se godi vse. Vaš bog je bitje brez moči in kar je še več, celo ni iz rodú bogov.“ Vendar je prinesla vérna kraljica sina h kerstu ter je ukazala olepšati cerkev s preprogami in pregrinjali; ker ga z besedo ni mogla nagoviti k veri, ga je skušala pridobiti s tem vzvišenim dejanjem. Sin njen pa, ki je dobil ime Jugomer, je umerl takoj po sv. kerstu, ko je bil še v beli obleki kerščencev. Tedaj pa se razserdi kralj, ostro graja kraljico: „Ko bi bil otrok blagoslovljen v imenu mojih bogov, gotovo bi on še živel; pa ni mogel živeti, ker je bil kerščen v imenu vašega Boga.“ Kraljica je odgovorila: „Bogu vsegamogočnemu, stvarniku vseh reči, se zahvalim, da me ni nevedne spoznal, da je namreč hotel vzeti mojega sina v svoje kraljestvo. Kajti moje sercé ni žalostno, ker vem, da bodo živeli pred obličjem Gospodovim, ki se ločijo iz tega sveta v kerstni nedolžnosti.“ Dobila je družega sina ter mu dala pri sv. kerstu ime: Klodomer in ko je tudi ta zbolel, je rekel kralj: „Saj se ne more drugač z njim zgoditi, kot z bratom njegovim; umerl bo kmalo, kerščen v imenu vašega Kristusa.“ Pa mati je molila in tudi izprosila zdravje detetu.

Kraljica ga pa ni nehala nagovarjati; vedno ga je prosila, da naj se oberne k pravemu Bogu in se odpové bogovom; pa na noben način ga ni mogla nagniti k pravi veri, dokler se ni naposled zapletel v vojsko z Alemami. V sili je spoznal, kar je prej zametavalo njegovo sercé. Ko ste se obe armadi spopadli, je kri tekla v potokih in Klodvikovi vojski je že žugal popolen pogin. Videč veliko nevarnost, je povzdignil oči k nebu, serce se mu je omečilo, s solznimi očmi je zaklical: „Jezus Kristus, Krodihilda pravi, da si ti sin živega Boga, da pomagaš stiskanim, in daješ zmago tistim, ki v te upajo — ponižno te prosim, pomagaj mi! Ako mi sedaj podeliš zmago nad sovražniki in jaz tako spoznam tvojo moč, hočem v te verovati in se dati kerstiti v tvojemu imenu. Klical sem svoje bogove na pomoč, pa so me zapustili, kakor čutim. Zato mislim, da nimajo nikake moči, ker ne pomagajo tistim, ki jim služijo. Tebe sedaj kličem, želim v te verovati. Samo reši me iz rok mojih sovražnikov.“ In ko je tako molil, so jeli Alemami kazati herbe ter bežati. Ko so pa še videli svojega kralja mertvega, so se podvergli Klodviku in rekli: „Ne pokončuj, prosim te, še več ljudstva, saj smo tvoji.“ Tedaj je ustavil bitko, si je podvergel ljudstvo ter se mirno vernil domu. Kraljici pa je pripovedoval, kako je klical Kristusovo ime in tako si priboril zmago. To se je zgodilo v 15. letu njegovega vladanja.

Nato je poklicala kraljica skrivaj škofa iz Rheims-a, sv. Remigija, ter ga je prosila naj govori kralju besede zveličanja. Škof ga je skrivaj poklical k sebi ter ga pregovarjal, naj veruje v pravega Boga, stvarnika nebes in zemlje, in se odpové malikom, ki ne morejo niti njemu niti komu drugemu pomagati. Kralj pa je odgovoril: „Rad te poslušam, sv. oče, pa si eno pomišljam: moje ljudstvo ne pusti, da bi zapustil njegovo vero. Pa vendar bom stopil k njemu in spregovoril z njim o tvoji besedi.“

Ko se je sošel z njimi, je vse ljudstvo klicalo ob enem, predno je še spregovoril: „Božja moč ga je pre-

hitela! Mi bočemo zapustiti umerljive bogove, milostljivi kralj, ter smo pripravljeni služiti neumerjočemu Bogu, o katerem nam govori Remigij." To so sporočili škofu in on je vesel ukazal pripraviti kerstno kopel. S pisanimi pregrinjali so prevlekli ulice, z belimi preprogami cerkev, ter pripravili kerstni kamen. Prijeten duh se je širil, svetlo so gorele dišeče sveče in cela cerkev krog kerstnega kamna je bila napolnjena z dišečim vonjem. In tako milost je dodelil Bog navzočim, da so se mišlili prestavljene v dišeč sveti raj. Pervi je zahteval kralj, da naj ga škof kersti. Stopil je, ko drugi Konstantin h kerstni kopeli, da se očisti starih pregréh v bistri vodi. Ko je pa stopil h kerstu, ga je nagovoril sveti škof z zgovornimi besedami: „Upogoi tiho svoj tilnik, Sikander, spoštuj, kar si preganjal; preganjaj, kar si častil!“ Bil je namreč sv. Remigij zelo učen mož in posebno izurjen v govorniški umetnosti, pa tudi po svetosti je tako odlikoval, da je bil po čudnih delih podoben sv. Silvestru. Imamo še vedno njegov življenjepis, ki priča, da je obudil mertvega k življenju. Tako je spoznal kralj vsemogočnega Boga kot trojedinega, ter se je dal kerstiti v imenu Očeta, Sina, sv. Duha in je bil maziljen s sv. oljem, z znamenjem križa. Od njegovega spremljstva je bilo tudi kerščenih nad tri tisuče.

R.

Zvel. Andrej Bobóla.

slovanski sv. mučenec, veliki poljski misijonar in ud Jezusovega društva.

(Njegovo življenje, smert redkega mučenca in čudeži.)

Spisal po izvirnikih Alfons Luznik.

(Dalje.)

§. 6.

(Grozovito mučenje bl. Andreja.)

Marljivi misijonar, prebivajoč v Janovem, je že nekako slutil, da bo to poslednja njegova žetva duš. Od druge strani so katoliški kristjani in spreobrnjenci skerbili in si prizadevali, da bi sveti mož ne prišel v sovražne roke, ali da bi ga kateri skrit zavidljivec in peklenški sluga ne ovadil. Bilo se je namreč po vsi pravici bati, da pridejo besneči razkolniki tudi v ta kraj. Žali, se te bridke slutnje kmalu vresničijo. Kozaki, katerim je bilo največ zdaj do tega, da v svojo kervavo pest dobé najnevarnejšega sovražnika, pridero v kratkem, in sicer navlašč zaradi Bobóla, ki je daleč okoli slovel kot najhujši nasprotnik razkolništva in zastopnik katoliške vere. Skriti priverženci razkolniške hudobije naznanijo kozakom celó hišo, v kateri je tedaj stanoval. Ravno je domá po odsluženju sv. maši goreče molil za zvesto čedo vernih, ktero so razkolniški volki od vseh strani napadali, pa tudi za-se, da bi Bog hotel po zaslugah Jezusovih sprejeti dar mučenstva: kar prihité nekteri kristjanje k njemu z žalostno novico, da je že polno kozakov po Janovem. V opravičenem strahu pristavijo, da se ne smé čas tratiti, ker so za gotovo slišali, da išče sovražnik jezuita Bobóla in da se njegova peklenška maščevanjivost že grozno kaže po mestu. Z vso silo in ljubeznjivo skerbjo tišče vanj, naj se urno za beg odloči, ker se skriva mnogo notranjih ovaduhov; brezumno bi bilo misliti na varnost v tem kraju že tudi zato, ker so kozaki za trdno sklenili ne prej oditi, dokler ne najdejo Bobóla; njegova smert bi pa bila pogubonosa ali vsaj v veliko škodo tudi katoliški srenji. Tako žertev bila bi toraj dalekosežna. Naposled navedeni razlog gledé preteče nevarnosti kato-

liških kristjanov še le zmore Božjega sluga, da sklene zavetja iskati na varnišem kraju. Skoz skrivna vrata stopi v kočijo, ter zapusti z jednim tovarišem nesrečni Janov, ki je imel v kratkem biti gledišče slavnega boja. Berž ko zvedó kozaki, da je pobegnil, jo trumoma in naglo uderó za njim. Kaki dve milj tako hité, in voznik, ko vidi ogenj pihajoče jezdece že za seboj, spusti vajeti in nezvesto pobegne. Tedaj, ne da bi se količkaj ustrašil, stopi bl. Andrej s tovarišem vred iz kočije, poklekne in na glas spregovori: „Gospod, zgódi se volja Tvoja!“ komaj to izreče, že ga obkroži rabeljska druhal.

Grozno kričanje nastane, vsakere kletvine z nesramnimi pridevki sujejo sedaj na blagega moža, ki se jim ne umakne. Tako divjaje stergajo z njega obleko do pasa, potem ga začno grozno pretepati in klofutati. vedno kričé, naj se rimski Cerkev odpové in papeža prekolne. „Nikdar se to ne bo zgodilo!“ vpije naš junak, — „jaz sem katoliški duhoven, ud Jezusovega društva, in ne smem se odpovedati pravi veri.“ To odločno zagotovilo slišati, popadejo divjaki junaškega Andreja, vlekó ga kakor živino k drevesu, ter ga tam terdo zvežejo. Zdaj ga zopet tepó po vsem životu in ne nehajo prej, da mu raztergajo vso kožo do kervi. Toliko ga suvajo in tepó, da se sami naveličajo izmišljavši si v peklenški svoji globi novo muko. Zvezanega okoli vratú pahnejo zdaj med dva jezdic, katerih eden derži verv, in v tem stanu mora ubogi Andrej, kervaveč po vsem životu, lačen in truden, dirjati z jezdic, ali, kedar obnemore, grozno vlečen biti. To pa še ni zadosti; ker neusmiljen kozak s sekuro v rokah hiti za njim, da ga, kadar-koli ne more naprej, strašno preklinjaje mahne po herbtu z njo.

Predno so bili ti grozoviteži svoje rabeljske roke položili nanj, rešil je tovariša terdeč, naj se zadovolé z eno žertvo in naj pri mirú pusté človeka, ki je nedolžen. Na ta čudni način rešeni tovariš stopi potem v Jezusovo društvo.

Med divjim psovanjem in neprenehantim suvanjem dospé tolovajski vlak v Janov, kjer mora bl. Andrej pred stotnika, ki ga ogovori: „Ti si tedaj oni duhovniški pes, ki zapeljuje ljudstvo in deželo slepi? Ali se odrečeš papeštvu drage volje, ali te bom jaz primoral z mukami.“ — Mučenec odgovori: „Jaz ne zapeljujem ljudstva, ampak učim ga v pravi veri skerbeč, da ga ne okuži razkolništvo.“ — Orožje zgrabiti in ga v mučenca zabrusiti, ktero pa ne zadene, je stotnikovo delo jednega trenutka. Ko se pa Andrej zgrudi na tla in tukaj v Jezusovo in Marijino ime vedno kliče, zagori stotnik jeze še hujše ter mučenca v levo nogo močno rani. To da povod druhali, da pozabi mere in meje v terpinčenji, ktero se še le prav začne. Eden izmed teh tolovajev, mislé, da hoče Andrej ljudi v pomoč klicati, počí z debelo palico po njegovem očesu, da mu ga kar izbije. Strašno se ponové muke in psovanje med vednim vpitjem, naj se odpové rimski cerkvi, na kar pa on, da si grozno zdelan, ne jenja jih opominjati, naj zapusté svojo zmoto ter se povernejo v naročje edino zveličavne Cerkve. Če so bili ti trinogi doslej brez človeštva, spremené jih te besede v prave tigre. Strašno skerčujejo svoje obraze, navalivši nanj. Teptanja in suvanja ni konca, in eden, s silo suvaje ga v čeljust, izbije mu dva zobá, da se z debelim curkom kri pocedi po tleh. Vender mučenec ne toži, temveč druhal v eno mer opominja poverniti se v rimsko Cerkev, na kar oni kakor zbesnéli odgovoré s tim, da mu grozno razpraskajo in razmesarijo rame in noge. Nato ga vlečejo v mesnico, in tukaj se počne mučenje, da se groze ščetinijo lasje in je bolje, da nekatere prizore zamolčimo.

Med bogokletevskim rujojenjem zvernejo ti hudobije pijani divjaki ubogega mučenca — že grozno razmesarjenega Andreja — na herbet, in peklenko se zakrohovtavi, češ, da ga za praznike ostržejo, steržejo mu kožo raz glavo. Potem ga začno kakor zaklano živinčce odirati, češ, da ga oblačijo v rudeči mašni plašč in odertga polagano z ječmenovo gorečo slamo po vsem životu ožigati. Eni opravljajo to satansko mučenje med vednim krohotom, drugi pojó mertvaške pesmi. V resnici, mučenec odert, razmesarjen, ožgan in plavajoč v svoji kervi, ni več podoben človeku, ampak, kakor so tolovaji želeli, čudni spaki! Da si čuti blizu trenutok smerti in boreč se z njo v grozovitih čedalje hitreje se ponavljajočih mertvaških zvijavicah vendar, če tudi s slabejim glasom, kliče sladko Jezusovo in Marijino ime, ter prosi in roti razbojnike, naj molijo in prosijo razžaljenega Boga odpuščanja. A oni, ne da bi se usmili tako velikodušnega človeka, zabesne tem huje in sklenejo, izdreti mu iz ust jezik, ki jim je toliko zopern, ktereга tudi po zadej na čepini iztolčeni luknji, do korenike iztergajo. Ker pa mučenec le še ne umerje, zadenejo ga nekteri teh nečloveških mesarjev in ga veržejo v blato bližnje jame, kjer še živi. Sam stotnik pribiti in Andreja z orožjem dvakrat v rebra sune, na kar naš tako grozovito sterpinčeni mučenec naposled sveto svojo dušo izdahne. Bilo je 16. maja l. 1657 —

(Konec nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Ljubljanska božja pot na Dobrovo preteklo rožnovensko nedeljo je bila lepa in veličastna. Iz vsih ljubljanskih duhovnjí so se zjutraj odpotile posamezne številne procesije, spremljane od gg. duhovnov ter so se zedinile ob mostiču pred Dobrovo, kamor je bila prišla naproti dobrovska duhovščina v cerkvenem ornatu, vojena od prelata in kan. milgsp. dr. A. Čebaška, kateri se je bil že prejšnji popoldan podal na Dobrovo. Ob enem so dospeli premilostni g. knez in škof iz Ljubljane, in v drugem vozu pridigar za to slovesnost preč. gosp. kan. in poslanec Dragotin Klun s svetlim knezom Ernestom Vindišgrecom, načelnikom ljubljanskega odbora za papeževo zlato mašo, ki je tudi šel za procesijo z g. odbornikom dr. Poklukarjem, kateri je bil prišel s svojega ondotnega posestva naproti. Druga dva odbornika za ta slovesnost, preblaga gg. Povše in Polak, sta enako bila pričujoča. S šentjakopsko procesijo sta prišla preč. gosp. prošt dr. Jarc in župnik J. Rozman, s šenklaško kan. Jeran in korvikar g. Mat. Kolar z dvema gg. bogoslovcema, s frančiškansko č. P. Jožef Bizavičar, s št. petersko č. g. Jan. Zagorjan, in s Ternovsko preč. g. župnik Fr. Karun. Tudi iz Dobrovske sosesčine je bilo veliko ljudstva, čč. gg. župnika iz Polhovega gradca, od sv. Katarine, ter je bilo premnogo vernega ljudstva od vsih strani, akoravno je bila v Ljubljani v uršulinski cerkvi nova maša, opravila na Rožniku in v Horjulu itd.

Premilostni knez in škof so od tam gori dalje vodili zedinjeno veliko procesijo do cerkve, v kateri so se med tem pred škofovo veliko sv. mašo opravile nekatere tihe ss. maše, da so velike zbrane množice imele priliko pri sv. maši biti; prispela je bila namreč procesija že okoli devetih na Dobrovo in veliko opravilo s pridigo se je pričelo še le malo po desetih.

Opomnjeno bodi, da veselje zaradi te slovesnosti se je kazalo skoraj celo pot: ozališana z zastavami je

bila že g. Šuatersičeva hiša ob terzaški cesti, cerkev na Viču itd. Prelepo okinčan je bil most v Kozarjih, dalje več slavolokov, mnogo zastáv, posebno okrašena pa je bila domača vas, zlasti ob cerkvi, pa duhovska hiša itd. Mogočno streljanje je pozdravljalo procesijo; ljudstva polno ob potih.

Zaradi velike množice ljudstva je gosp. kan. Klun pridigal v pričujočnosti premil. gosp. kneza škofa in asistence zunaj cerkve v kapeli, kakor pred več leti o podobni slovesnosti za r. Pija IX sedanji novomeški prošt prečast. gosp. Peter Urb. Popisal je g. Klun ob kratkem življenje Leona XIII in potem pojasnoval dnevni praznik, priporočal prekornost in visokopomenljivo molitev sv. rožnega venca in pravil čudežno moč te molitve o vojskah — vse prav čversto, tudi s tako močnim glasom, da se je obširno razlegalo med množice poslušavcev, ki so prostore gosto napolnovali. Po veliki pontifikalni maši so škof dali blagoslov s presv. Rešnjim Telesom.

Pri naslednjem gostoljubnem obedu je blagi gosp. župnik s posebno priserčnostjo napil premil. g. škofu, knezu Vindišgrecu in drugim odličnim gostom; knez in škof pa sv. Očetu papežu in g. župniku, kakor tudi prelatu gosp. dr. A. Čebašku kot odbornemu vodniku in vsemu odboru za papeževo slovesnost.

Po petih litanijah ob treh, pri katerih so bili tudi milgsp. višji pastir pričujoči, so šli blagoslovit še novo znamnje sv. križa, ki stoji blizu mesta, kjer se zavije pot v Polhov gradec, in povernili so se potem v Ljubljano. S tim je bila tudi znamenita slovesnost dokončana.

Iz Ljubljane, 4. okt. (Nova maša.) Prelepe slovesnosti so se versile tukaj v nedeljo; ljudje skoro niso vedeli, ktere bi se vdeležili, na katero stran bi se obrnili: vabila jih je Marija Šmarnogorska, naj jo obiščejo „v višavah, kjer kraljuje Kraljica nebes“; vabila jih je prelepa Marijina cerkva na Rožniku; vabila jih je Kraljica rožnivenška v cerkev sv. Jakopa, kjer ima bratovščina sv. rožnega venca svoj sedež; vabila jih je Marija še zlasti na starodavno, slovečo božjo pot na Dobrovo, kamor se je res podala velikanska procesija iz našega mesta. Vendar kljub toliki razdelitvi pobožnega občinstva je bila napolnjena krasna cerkev uršulinska, kjer je ob 9. uri obhajal novo mašo čast. gosp. Alojzij Zužek, iz Planine pri Ipavi.

Ker sem se tudi jaz te ganljive slovesnosti vdeležil, naj mi bo dovoljeno nekoliko besedic o njej spregovoriti. Nova maša — vsaka nova maša — ima nekaj posebno vabljivega, presunljivega v sebi. V časih pa nanesejo posebne okoliščine, da je nova maša za navzoče še toliko priserčniša. In ravno to sem opazoval tudi tukaj.

Že nenavadni čas, ko drugod ni novih maš, zdi se mi za tako svečanost še bolj vabljiv. Zakaj pa je preblagi gospod Lejze še le zdaj pervikrat daroval nebeškemu Očetu nekervavi dar nove zaveze? Zgodilo se je to zato, ker je bil takrat, ko so bili drugi njegovi verstniki posvečeni, še premlad za mašništvo ter je prejel le dijakonat, mašniške časti in oblasti pa še ni mogel sprejeti, ker je rojen 10. majnika 1865.

Pisatelj teh verstic, gospod vrednik! je iskren Slovenec. Slovenci pa, kar nas je prave slovenake kervi, smo že taki, da se nam najlepša svečanost ne zdi popolna, če ni čverstega govora, lepe pridige. In ravno v tej zadevi mi povabljeni, in gotovo tudi gosp. novomašnik, ne moremo biti dovolj hvaležni prečastitemu gospodu špirtuvalu Flisu za izverstni govor, s katerim nam je že itak ginljivo slovesnost tako zdatno povzdignil in omilil. Po vabini in besedi izborni govor razkazoval

nam je eno uro na razne strani podobnost Marijinega življenja z življenjem mašniškim, in po pravici smem reči, da navzoči mašniki so vsled tega govora živo čutili nek svet ponos zaradi časti in oblasti, do katere jih je povzdignila milost božja, pa tudi resno odgovornost za izročene jim talente; a tudi priprosti poslušalci, kateri so količkaj vajeni misliti, povzdignili so se iznad zemeljske vsakdanjosti v čiste višave kerščanske plemenitosti. Mislim sem si: tak govor je socialnega pomena, — mora za nekoliko povzdigniti čutenje slehernega poslušalca in da se imamo ravno enakim govorom zahvaliti, da je še toraj plemenitih katoličanov med nami.

Kar sveto mašo posebej zadeva, mi je posebno to omeniti, da precej pri vходу nas je do solz ganila stara in vedno nova pesem Riharjeva: „Novomašnik bod' pozdravljen“ itd.; novomašnik je čvrsto pel, odlikoval se je tudi kor s čistodonečimi glasovi; še celo novi tlak pred altarjem, pretekli teden dodelan, je po svoje pripomogel k večji slovesnosti.

Da je bil tudi drugi del dneva nekakšno dopolnjenje prvega, ki je cerkvenemu veselju pridjal še domače razvedrovanje, mi skoro ni treba še dostavljati, ker to je tako samo ob sebi jasno tam, kjer so zbrani gostje enega duha, enega serca. Da se je pa to v toliki doveršenosti zgodilo, zahvaliti se je pred vsem dobrodelnemu gospej Kopačevi in še drugim blagoslovenim dobrotnikom gospoda novomašnika. Kolikor sem mogel brati na veselem obrazu blagih gostov in kar sem sam čutil, menim, da smemo vsi zadovoljni in hvaležni reči: „prav prijetno je bilo!“ in še č. g. novomašniku ponavljati želje, ki so mu jih pridigar za slavo podali: naj bi ga ljuba Devica Marija povsod spremljala in na zadnje, ko pojde pred sodbo, naj bi ga spremljalo prav veliko veliko duš priprošnjic, ki bodo po njegovem trudu zveličanje zadobile.

Od sv. Gregorija. (*Sv. misijon.*) Med naj lepše cerkvene slovesnosti se pač smé šteti sv. misijon. Kaj bi se ne, ker veliko dobrega se stori o času sv. misijona. Ne morem si kaj, da bi ne pisal nekterih verstic o misijonu, kateri se je obhajal pri sv. Gregoriji od 23. sept. do 2. oktobra. Željno so ljudje pričakovali sv. misijona, sami so prosili, naj bo vendar sv. misijon v naši fari! —

Ko nastopi pričetek sv. misijona, so se farani že pri vvodnem nagovoru zbrali v popolnem številu in so pustivši delo 10 dni le v svoj dušni prid obračali. Vse, mlado in staro, je hotlo sv. opravila se vdeležiti, — nobeden ni hotel za varlo doma biti. Cerkev je bila vedno polna: prihajali so tudi iz sosednjih fará ljudje in so se vdeleževali sv. misijona. Globoko v serca so segale svete resnice, katere so razlagali prečastiti očetje misijonarji. Družbe treznosti nismo vpeljali, ker v naši fari ni pijancev.

Ljudje zdaj po sv. misijonu sploh govorijo: Čast bodi Bogu, da smo sveti misijon doživeli. Jest tudi te besede ponavljam in kličem: Čast bodi Bogu, nebeskemu Očetu; hvala prečastitim gospodom misijonarjem gg. Nezmahu in Hajdrihu. — Sadú smemo z Božjo pomočjo obilega pričakovati. Obhajancev je bilo 900. —

J. B.

Iz Prečine. (*Tretji red in sv. misijon.*) Pri raznih prilikah si že pokazala, ljuba „Danica“, koliko ti je pri serci blagonosni tretji red sv. Frančiška in da so ti tudi poročila o posebnih pobožnostih vselej dobro došla. Sprejmi danes malo poročilo o tem iz Prečine.

Tretji red sv. Frančiška dobila je tudi naša fara. Sicer se šteje ta skupščina med mlajše sestre, ker se

je ustanovila še le mesca februarja tekočega leta, ali navzlic mladosti že dobro in blagonosno deluje. Akoravno je namreč Prečina le eno uro oddaljena od Novega mesta, kjer je že več lét cvetoča skupščina; vendar se je primérno zdelo v domači farni cerkvi vpeljati podružnico tretjega reda za domačo faro. Pervi domač duhoven, ki vodi tretji red, lažje nadzoruje njegove ude, ker ljudi pozná; drugič se ljudje z bistvom tretjega reda bolj in lažje soznani, ako je ustanovljen v fari, in nadalje udje lažje obiskujejo redovne shode, ako so le ti v farni cerkvi. Ti razlogi in pa prigovor predstojnikov so povzročili, da se je pri nas ustanovila lastna podružnica. Hvala Bogu, da se je! Zdaj še le se prav vidi, kako je bila potrebna in koristna.

Razmére, ki so narekemale svetemu Očetu Leonu prekrasno okrožnico „Misericors Deus“, iz leta 1882, zadevajočo tretji red svetega Frančiška, so v veči ali manjši meri povsod in tudi pri nas. Glavno zlo sedanjega časa, pomanjkanje žive vere, ki se kaže v djanji, pomanjkanje zatajevanja, pijančevanje, pregrešna mesenost in hrepenenje po pregrešnem razveseljevanju vgnjezdilo se je že tudi med kmečkim ljudstvom. Kje je zdravilo zoper to gorjé s tolikimi glavami? Sv. Oče so ga naznanili v prej imenovani okrožnici in oni iz leta 1884, obrnjeni proti skrivnim družbam. Pravijo namreč: „Ne brez vzroka se poslužimo tudi te pripravne priložnosti in zopet ponavljamo, kar smo že priporočali: tretji red sv. Frančiška, katerega pravila smo nedavno po previdnosti polajšali, se mora kolikor je le mogoče, razširiti in priporočati. Kajti vsa moč njegova, kakor je bil ustanovljen po svojem začetniku, je v tem, da vabi ljudi k posnemanju Jezusa Kristusa, k sinovski ljubezni do sv. cerkve in k napredovanju v vseh kerščanskih čednostih. Da se spokorni duh v kerščanskem ljudstvu ohrani in vterdi, pripomore posebno veliko zgled in priprošnja sv. očeta Frančiška Asiškega, kateri je z največo nedolžnostjo strinjal toliko spokornost, da ni samo s svojim življenjem kazal podobe križanega Zveličarja, ampak tudi z božjimi znamenji rán, ki jih je od Boga prejel“ itd.

Tega od sv. Očeta priporočenega pripomočka za poživljenje vere in spokornega duha smo se tedaj poslužili in ustanovili lastno podružnico tretjega reda. Božji blagoslov se je v kratkem pokazal, kajti v 7 mescih je pristopilo samo iz domače fare okoli 500 ljudi k tretjemu redu. Vsa skupščina šteje z vštetiimi prejšnjimi udi okoli 600 udov in v celi fari je vsak tretji odrasel človek v tretjem redu. Zapisane pa niso samo ženske, veliko je tudi možkih in samih mladenčev v najlepših letih je okoli 60. V nekterih vaséh so vpisane vse dekleta, in v par vaséh okoli polovice mladenčev. Da se sad tretjega reda tudi že po zunanem kaže, se razume po sebi. Grešna znanja so večinoma razderta, prej tolikanj razširjeno ponočevanje močno omejeno, v nekterih vaséh popolnoma zaterto, zapeljivo zahajanje na plesišča večinoma odpravljeno in tudi tolikanj vkoreninjeno pijančevanje je dobilo na jezo zanikarnih kerčmarjev veliko rano. Nasproti se je pa sprejemanje ss. zakramentov zelo pomnožilo in vsako nedeljo in praznik pristopijo cele verste ljudi obojnega spola k ss. zakramentom. Tako spodbudno življenje večina tretjerednikov je pa tudi drugim ljudem v posnemanju vreden zgled, ki stori, da tudi oni postanejo bolj previdni v svojem življenju in delovanju in imajo večo skerb za verske zadeve; grešnikom je pa v neprestano očitanje. Da se je naša podružnica tako vterdila in tako močne korenine poglala, se imamo pa tudi prav veliko zahvaliti P. Hugolinu, vodji tretjega reda v Novem mestu, ki nam ni

samo s svetom pomagal, ampak tudi nas osebno obiskal in pri zberu v lepem govoru priporočal in pojasnoval tretji red. Sv. Rešujega Telesa dan so nas v družbi imenovanega gospoda počastili s svojo navzočnostjo tudi visokočast. pater provincijal iz Ljubljane, so vodili procesijo, imeli popoldne po zboru ali redovnem shodu pete litanije in so tako povzdignili vso slovesnost. Prisrčna hvala obema prečast. očetoma!

Zdaj pa prosimo Boga za sveto stanovitnost, da bi vsi udje ostali stanovitni v dobrem in tako vedno drugim lep izgled dajali in sebe zveličali. Potem ni dvoma, da bodo tudi ostali vsaj deloma polagoma vstopili pod mogočno varstvo sv. Frančiška.

Da bi bilo dušno obnovenje popolno, preskerbeli so nam dobri oo. Lazaristi iz Ljubljane še sveti misijon, katerega so imeli od 13. do 21. avgusta. Vdeležitev je bila splošna, tako, da je imelo 10 spovednikov čez in čez dovelj opravila. Izmed vsega naj omenim le začetek sv. misijona, ki je bil posebno ganljiv, ko je 85letni starček g. župnik izročil za čas sv. misijona faro oo. misijonarjem z gnljivimi besedami, ki so ganile serca vseh navzočih: „Visoko starost 85 let“, dejal je g. župnik, „mi je dal Bog čakati, in 44 lét že vodim to faro. Leta se iztekajo, ure so se nagnile in vem, da ne bom več dolgo na svetu. Kako naj se poslovim od vas, dragi farmani, kaj naj vam zapustim? Boljšega vam dati ne morem, kakor milost sv. misijona in z njim mir vesti in upauje zveličanja.“ V globočino serca so segle te gnljive besede, kakor tudi one, ko jih je o priliki sprave v znamenje popolnega odpuščenja govoril častitljiv starček g. župnik. Ni ga bilo suhega očesa v cerkvi, solze so zalivale oči gg. duhovnom, kakor vernemu ljudstvu. Tako se je dala pri nas ljudstvu dvojna priložnost dušnega obnovenja. Precej se je že storilo, a veliko dela še čaka, posebno ker satan svojih žrtev tudi noče z lepo izpustiti in zato ruje po svojih pomočnikih in nasprotuje vsemu dobremu, kjer le more. Ruval je še celo med sv. misijonom. Ali z Božjo pomočjo na priprošnjo sv. Frančiška in valed goreče molitve toliko dobrih — smemo upati, — bodo spregledali tudi oni, ki sedé še v smertni senci pregrehe, zapustili težko satanovo sužnost in sprejeli na svoje rame sladki Kristusov jarem poštenega kerščanskega življenja. *)

×

Iz Rima, 1. okt. Te dni nam je lepo namočilo, pa tudi razhladilo. Včeraj smo slavili sv. Jeronima. Presvitli škof Cassetta je imel veliko mašo, vzoriti kardinal Serafini, Titularis Ecclesiae, je bil pričujoč. —

Naš slaven rojak v Rimu monsign. dr. Iv. Černič, prednik kanonikov pri sv. Jeronimu itd., postal je „Archipresbyter Capituli“, ktera nova čast mu pa tudi daje novih poslov in opravil. Prav iz serca čestitamo preblagemu gospodu. Vr.

Pogrebnece.

VII. Pogrebnaica dobremu učitelju.

Nas učitelj zapusti,
Naše serce je boleče;
So objokane oči,
Ker je ljubil nas goreče.
Dober oča bil je nam,
Bog mu krono dal bo tam.

Nam ostane tvoj spomin,
In ljubezni cvet ne zvane,

Naj te Jezus, Božji Sin,
Na desnico svojo dene;
Nam pa milost naj deli:
Tvoje nauke zveršiti.

Jezus, naših duš pastir,
Kralj nebeški večne slave,
Mu plačilo, rajski mir
Za prestane daj težave.
Naj v nezmérni večnosti
Se pri tebi veseli.

Simon Gaberc.

Sveti Lukež, evangelist.

Sveti Lukež prečastiti,
Tebi naj se poje čast.
Ker pokažeš kaj storiti
Dá se sveti Cerkvi v rast.

Rojen si v Antijohiji,
Ko pogán že zlo sloviš;
Ti v posvetni umetnji
Véd si mnogo pridobiš.

Bil zdravnik si slavno znani,
Kakor slikar spoštovan;
Rim podob več tvojih hrani
Tudi še današnji dan.

Čast te svetna ne osréči,
Le po višem hrepeniš;
Slikar si, zdravnik slovéči.
Vtého v veri le dobiš!

Milost Božja te doseže,
Rešen si malikov zmót;
Zdaj pa te ljubezen veže,
Drugim kazat pravo pót.

Ko Gospod se te usmili,
Si postal evangelist;
Pišeš sveti uk premili
Sveti veri na korist.

Si popisal nam prav živo,
Kak usmiljen da je Bog;
Kdor ga prosi zaupljivo,
Reši temnih ga nadlóg.

Si popisal nam prav dično,
Božje Deve hvalni spév;
Si nam spisal zgodbo mično:
„Sin zgubljeni“, rešen rév.

Ti kaj lepo si popisal
Od Pastirja dobrega,
In prav živo si narisal
Zgodbo Savla ljutega.

S svetim Pavlom dokaj delal
Si za vero, nje razvój.
Mnoge k Jezusu pripeljal
Evangelij jih je tvoj.

In ko se ti konec bliža,
Ko objela te je smert;

*) Prav vstregli; lepa hvala in pozdrav! Vr.

Rešen stiske si in križa —
Sladki raj ti je odpert.

Sveti Lukež prečastiti,
Srečen zdaj si vekomaj;
O, daj tudi nam sprositi
Od Bogá tam sveti raj!

I. Z.

Razgled po svetu.

Laško. Laški framasoni in njih najemuiki so 20. sept. proslavljali spomin na leto 1870 tega dné, ko so bili Piemontčani pri vratih „Porta Pia“ ulomili v papežev Rim. Pričeli so s tem, da so v večer poprej pred cerkvijo sv. Petra vergli 4 petarde; pri vratih „Porta Pia“ pa je o slavnosti sami neki exdeputirski Giovagnoli bogoskrunsko nspadal papeža, Cerkev katoliško in s tim kazal, koliko so vredne „garancije“ ali zagotovila za papeža in sv. vero, s kterimi so se ponašali rabutarji! Te ostudnosti se je vdeležila letos tudi tista vlada! — Framasonski časniki tudi na to delajo, da bi sv. Očetu spodjedli milošnje, ki jih dobivajo od vernih katoličanov. To razodeva dokončno nesramnost teh ljudi, kterim ni zadosti, da koga oropajo, temuč tudi ljudi odvrčajo, da bi oropanemu ne pomagali!.. Opomniti je pa, da z vsim svojim rogoviljenjem framasoni niso mogli doseči, da bi tista slavnost bila v resnici ljudstvena ali národna. S premnogimi darovi za zlato mašo zadosti kaže italijanski narod, pri kom je njegovo serce; z novimi volitvami v Rimu, v Napolju, v Benedkah in drugod pa obilno razodeva, kje da ni njegovo serce. In ko bi danes kdo rešil italijansko ljudstvo iz framasonskih krempljev, bi se hitro pokazalo, kaj je želja in volja tega ubozega ljudstva.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

V splošnji namen so za mesec oktober (vinotok) priporočeni v molitev:

a) Glavni namen:

Tretji red sv. Frančiška.

b) Posebni nameni:

15. *S. Terezija.* Razširjanje terdnega kerščanskega mišljenja med ženstvom; karmeliški red; delavke po tovarnah.

16. *Posvečenje vsih cerkvá.* Poklic mnogih izverstnih mladenčev v duhovski stan; dušni pastirji in njih zadeve; vpeljava kerščanskega hišnega reda.

17. *S. Hedviga.* Poljska, pred duhom našega časa v veliki nevarnosti; hiter prospéh keršč. materinskih društev; posvečenje zaročnega stanú.

18. *S. Lukež evang.* Vzburjenje mnogo učencev in gojiteljev staro-kerščanske umetnosti; prospéh mlade, kerščanske, delavske naselbine; cerkvene stavbe in pravne.

19. *S. Peter Alk.* „Duhovni in obhajanci“; samostani; odstranjenje marsikake zlorabe pri očitni službi Božji; več denarnih in kupčijskih skerbij.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Čisto nevéren človek za spreobrnjenje s prošnjo, naj bi vsak storil saj en zdihljej.

Mesec vinotok (oktober) je posvečen češčenju vsih angeljev in zlasti angelja varha, — sedaj pa še posebno češčenju Marije Dev. rožnovenske (roženkranske). Zopet letos se po zapovedi sv. Očeta vsak dan v oktobru moli sv. rožni venec za pomoč v sedanjih stiskah sv. Cerkve. Verniki 1) za vsakikratno molitev sv. rožnega venca zadobé 7 lét in 7 kvadragen odpustka, ako te molitve opravijo v namen sv. Očeta. 2) popolni odpustek dobí, kdor najmanj 10krat v tem mescu moli v omenjeni skupni molitvi in ss zakramente prejme; popolni odpustek dobí tudi, kdor ss. zakramente prejme v roženkransko neieljo ali pa v osmini in moli v namen sv. Očeta. — Bolniki ali kteri so sicer zadržani, zadobijo te odpustke, ako zasebno ter domá tem pogojem zadostijo.

Praznik sv. rožnega venca so sv. Oče tudi s tem počastili, da so ga povzdignili v red druge verste (duplex 2. classis).

Iz tedenske torbice.

1. *Barabovo modrovanje.* Vi duhovni precej čutite in očitete, če sem malo šnopsa popíl in stopim pred vas. Res sem ga malo popíl, dal mi ga je prijatelj. Ali vino piti pa ni greh, kaj? Slišal sem sam na svoje ušesa, kakošen šum je bil, kakošno veselje v sobi, kjer je bilo več duhovnov zbranih in so ga pili potem, ko so neko cerkveno opravilo dokončali; ali je to prav, kaj?

Odgovor na Barabovo modrovanje. Ako duhovni pošteno opravijo kako opravilo, večkrat že pozno čez poldan, in se potem malo pogostujejo. ali je to greh? Ali to ni vse kaj družega kakor pri barabih, ki lazijo od vrát do vrát, da od poštenih ljudi izžulijo soldov, potem pa se zberó v šnopsarijah in pri lokanji žganja obirajo duhovne in druge ljudi, ter poslednjič omóteni tavajo iz žganjarije na kako klopico, v blév, ali kamor si bodi, in kadar se žganjski duh iz njih izkadí, pa zopet gredó na bernjo za novo popivanje, ne da bi se lotili poštenega dela: Ali to ni gréh?!

2. *Kdo je „baraba“?* Pivčkar, poprašan, če on ne mara ni baraba, je z nevoljo jél modrovati: „Baraba — to je neumno govoriti. Kdo je baraba, tega nobeden ne vé; baraba je napol cer . . . n konj, ki leží v grabnu in ga že krokarji tergajo, — to je baraba, ne pa človek; kdor je to imé izmislil, zasluži, da bi ga ustrelil!“

Odgovor. Če pa vender tudi léne, stergane, tatinske in našnopsane postopače ljudje imenujejo „barabe“; morajo to res ostudni in gerdi ljudje biti: živ človek naj se torej nikoli in nikdar ne pobarábi, — bolje je vse terpeti kakor baraba biti!

Barabovič. „O gospod, prosim, naj mi dajo kaj, da bom kruha kupil, sem tako lačen, pa doma nimamo

nič, že dva dni nismo nič kuhanega jedli.“ — Odgovor: Naj pridejo oče ali pa mati.“ Barabovič: „Oče so že davno umerli, mati so pa v špitalu bolni, oh tako rad bi jim kaj nesel in domá so še štirje maujši otroci (Op. Sam je star še le kacic 8—9 lét)... Gospod mu dá par soldov, da naj gre kruh kupit in prinese pokazat; toda baraboviča ni več nazaj: šel si je kupit smodko ali pa sladkarij.

Ponočnim in podnevnim krokarjem in vranovom. Mnogi pozabijo, kako je to gerdó, ko se dèrejo kakor osli in tulijo kakor volkovi ter motijo mirne ljudi v pokoju, velikrat še vérnike v molitvi, ko terčeni bédajo memo cerkve. — Eden pomočkov za take, ki imajo še kaj človeškega občutka, je ta-le: naj poslušajo sami, kadar so trezni, take lajneže — in spoznali bodo, kako ostudno in človeka nevredno je tako počenjanje!

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. V cesarjev god so premil. gospod knez in škof dr. Jakob Misija ob 10 uri pričo visokorodnega predsednika bar. Vinklerja in slavnih vradnij med veliko azistenco opravili pontifikalno sv. mašo za Njih veličanstvo cesarja Frančiška Jožefa I, ktereга nam Bog ohrani še mnogo let!

K jubileju sv. Očeta. Gorečnost katoličanov za preslavljenje zlate maše papeževe presega vse pričakovanje. Belgija, Francosko in druge dežele so napovedale toliko reči za razstavo, da so zanje odločeni prostori premajhni. Samo odbor v Milanu n. pr. je napovedal 1300 predmetov v vrednosti 25000 frankov. — Naj kdo pa reče, da katoličanstvo ni silno velika moč!

V Lavantinski škofiji sta umerla čč. gg.: Fr. Bezjak, župnik pri sv. Marku niže Ptuja, in Fr. Roškar, kaplan v Zaverčah. R. I. P.

V Loškem uršulinskem samostanu so 3. t. m. naredile slovesno obljubo čč. sestre: Angela Lorenzutti, Mehtilda Šušteršič, Frančiška Faber, in Katarina Sienška Povž. Samostansko obleko pa je sprejela Evgenija Lorenzutti.

Prošnja. Častite gospode predstojnike prosim, naj bi z lece blagovolili naznaniti, da je letošnji zadnji shod (shod o sv. Lukežu) na Križni góri na žegnansko nedeljo, in da je ta shod vsako leto tisto nedeljo, naj je že praznik sv. Lukeža pred žegnansko nedeljo, ali pa po žeg. nedelji.

Stari terg, 5. okt. 1887. *Bl. Lenček*, župnik.

Poskušnje za samostojne duhovske službe so delali te dni naslednji čč. gg.: Gantar Lavrenec, farni oskerbnik v Čermošnjicah; Gerzin Matija, farni oskerbnik v Banji Loki; Golmajer Josip, duhovni pomočnik v Bohinjski Bistrici; Kjun Janez, duhovni pomočnik v Šentjurji pri Kranji; Malenšek Martin, duh. pomočnik pri sv. Petru v Ljubljani; Ogrin Peter, duh. pomočnik v Ternovem na Notranjskem.

Novosti. Drobthinice, XXI. letnik, vredil dr. Fr. Lampe, izdala katol. družba, v Ljubljani 1887. — Slomšekove „Drobthinice“ so zopet jele izhajati? Hvala Bogu! Počivale so blizo dvajset let in zaupljivo bodo na novo oživljene toliko bolj čvrsto napredovale. K temu naj boljše upanje daje precej prvi zvezek, ki ima na blizo 300 stranéh polno lepe tvarine po izgledu nekdanjih „Drobthinic“: na prvo obširen spis v spomin

zlate maše Leona XIII, potem so znani predali: Govorniško blago; Ogledalo bogoljubnega življenja (sv. Alfons Lig., Kolping); Podučno in zabavno berilo v vezani in nevezani podobi itd.... Vsaki biši in družini je želeti, da bi imela svoje „Drobthinice“ za domače branje — nedeljsko in zimsko večerno. Naše priporočilo je toraj kratko: Vzemi in beri!

Die vatikanische Ausstellung in Wort und Bild; in Wien I. Lieferung. Prinaša naznanila o papeževem jubileju in izbaja tudi v več družih jeziki. Delo v velikem kvartu ima v 1. zvezku dobro zadeto podobo Leona XIII in cerkev sv. Petra z Vatikanom, spise pa o sedanjem papežu, in o papežih z imenom Leon; izkaz reči, iz raznih škofij odmenjenih za razstavo v Rimu itd. Celo delo bo obsegalo 40 zvezkov in cena za vse 8 gld. Prvi zvezek v „katol. bukvarni“ stane 30 soldov.

Dvanajst večerov. Pogovori doktorja Junijs z mladim prijateljem. Izdal in založil dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja. V Gorici (Hilarijanska tiskarna) 1887. — Delo, silo mično pisano in velikega pomena zlasti za profesorje, učitelje in sploh za take, ki imajo z odgojo mladine opraviti ali pa ki jih je liberalna kultura preveč obliznila ali jih oblizuje. Prav vkusno je to delce v vsakem oziru, pa se tudi čitatelj iz njega navzema pravega kusa.

Petrolejski studenec. „Daily News“ naznanjajo, da v bližini mesta Baku je vstal nov petrolejski studenec, čegar tekočina lije grozno visoko (150 yardov!) in zaliva vso bakuhansko okolico. Noben človek si ne upa ognja netiti, ker najmanjši neprevidnost bi utegnila strahoto napraviti.

Dobrotni darovi.

Za ubožne dijake: Č. g. J. E. 1 gld. — Iz Preserji 2 gld. — Vis. rod. grofinja Sofija Auerspergova z blagima kontesama 3 gld. — Čast. g. župnik J. Budnar 2 gld. — Čast. g. župnik Jak. Dolenec 5 gld. — Čast. gosp. župnik Jan. Novak 10 gld. — „Internus“ 1 gld. — Star prijatelj z Gorenjskega 1 ces. cekin v zlati. — Čast. g. duh. pastir Fr. Tavčar 2 gld. — Milgsp. prošt dr. Ant. Jarc 5 gld. — Čast. gosp. župnik Jern. Jarc 2 gld. — Čast. g. kapl. Val. Eržen 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Po čast. gosp. kapl. Val. Erženu 20 gld. 44 kr. (nabirki, med temi družina gosp. terg. Bulovca 7 gld.) — Grofinja Zofija Auersperg 1 gld. — Grofica Gabriela Auersperg 1 gld. — Grofica Marijana Auersperg 1 gld.

Za sv. Očeta: Čast. gosp. kapl. Val. Eržen 3 gld (za kel.) — Iz Dola po čast. gosp. župniku Jern. Jarcu 15 gld. (za zlato mašo); za kelihe 2 gld. — Iz soseske sv. Jošta po čast. g. Fr. Tavčarji 8 gld. (za zlato mašo). — Čast. g. Fr. Tavčar 2 gld. (za kel.) — Čast. gosp. župnik Jan. Novak 10 gld. — Blag. g. S. M. Simonovič v Vinici 5 gld. — Čast. g. župnik Jan. Budnar 18 gld. (za zlato mašo), in za kelihe 3 gld.

Za razširjanje sv. vere: Grofinja Zofija Auersperg 1 gld. — Grofica Gabriela Auersperg 1 gld.

Za Danski misijon: Čast. gosp. kapl. Val. Eržen 2 gld.

Za Marijanišče: Iz Preserji 1 gld. — Preč. gosp. Jern. Jarc 2 gld.